

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 1411974

Portefeuillehouder: Michael Ninaber van Eijben

Onderwerp

Zienswijze op de financiële stukken 2025–2027 van de Gemeenschappelijke Regeling WSD.

Status

Besluitvormend

Voorstel Raad

1. Een zienswijze in te dienen op de begroting 2027 van WSD

Inleiding

WSD heeft eind maart 2026 de financiële stukken voor het komende jaar aan de deelnemende gemeenten aangeboden. Het gaat om:

- Het jaarverslag 2025;
- Het accountantsverslag;
- Het voorstel voor de resultaatbestemming 2025;
- De begroting 2027 en meerjarenraming 2028–2030;
- De notitie weerstandsvermogen 2026.

Op basis van de Gemeenschappelijke Regeling (hierna: GR) WSD kan de gemeenteraad een zienswijze indienen op deze stukken. Die zienswijzen worden betrokken bij de behandeling in het Algemeen Bestuur van WSD op 8 juli 2026.

Dit raadsvoorstel vraagt de gemeenteraad om kennis te nemen van de financiële stukken en om de bijgevoegde zienswijze vast te stellen.

In de bijlage vindt u alle afzonderlijke documenten vanuit WSD en een *uitgebreide* oplegnotitie vanuit WSD per document (bijlage 2). In bijlage 3 leest u een *beknopte* samenvatting per document.

Beoogd resultaat

- Waardering uitspreken voor de resultaten van WSD, zonder het bredere gemeentelijke financiële perspectief uit het oog te verliezen;
- Richting geven aan het gesprek met WSD over de financiële ontwikkeling voor de komende jaren;
- Bijdragen aan een open gesprek tussen gemeenten en WSD over middelen, risico's en keuzes.

Argumenten

1.1 *De raad heeft een formele rol bij deze financiële stukken*

De GR WSD geeft raden expliciet de mogelijkheid om een zienswijze te geven. Door dit te doen, benut de raad haar rol bij:

- het beoordelen van financiële keuzes;
- het meegeven van aandachtspunten voor de toekomst.

1.2 *WSD laat goede resultaten zien, maar gemeenten staan onder druk*

WSD presteert zowel inhoudelijk als financieel sterk. Dat wordt erkend en gewaardeerd. Tegelijkertijd staan gemeenten de komende jaren voor grote financiële uitdagingen en daarmee scherpe keuzes. De zienswijze plaatst de goede resultaten van WSD daarom bewust in die bredere context en vraagt aandacht voor onderwerpen zoals:

- De inzet van rijksmiddelen (zoals het impulsbudget);
- De opbouw en inzet van reserves;
- De manier waarop financiële risico's zijn verdeeld tussen WSD en gemeenten

1.3 *Inzet impulsbudget vraagt om gezamenlijke afweging*

Het Rijk stelt via gemeenten middelen beschikbaar om de sociale infrastructuur te versterken. Deze middelen worden momenteel één-op-één doorgeleid naar WSD, terwijl WSD financieel gezond is. Het college stelt voor om in de zienswijze te benadrukken dat deze middelen bedoeld zijn voor de bredere sociale infrastructuur en dat hierover het gesprek met gemeenten gevoerd moet worden, zodat een gezamenlijke afweging kan worden gemaakt over de inzet.

1.4 *Inzicht in kostenbeheersing is noodzakelijk*

Gelet op de financiële druk bij gemeenten is het van belang dat ook WSD zichtbaar bijdraagt aan het beheersen van kosten. Het college stelt voor om in de zienswijze op te nemen dat bezuinigings- en

besparingsmaatregelen van WSD explicieter en inzichtelijker worden gemaakt in de financiële stukken, zodat beter zichtbaar wordt hoe WSD invulling geeft aan kostenbeheersing.

1.5 Verhouding tussen algemene reserve en Stimulusreserve vraagt nadere duiding

WSD beschikt over een gezonde algemene reserve en bouwt daarnaast de Stimulusreserve verder op. Het college stelt voor om in de zienswijze aandacht te vragen voor de onderlinge samenhang en noodzaak, om te voorkomen dat er een omvangrijke extra buffer ontstaat zonder bewuste keuzes over de verdeling van risico's. Daarbij wordt voorgesteld deze afweging expliciet te betrekken bij de herijking van de koers.

1.6 Bewuste afweging van financieringssystematiek en risicodeling is gewenst

De huidige financieringssystematiek is zo ingericht dat gemeenten rijksmiddelen voor de doelgroep in belangrijke mate één-op-één doorgeleiden naar WSD. Eventuele positieve resultaten komen vervolgens pas achteraf en incidenteel beschikbaar voor gemeenten via onder meer de Algemene Gemeentelijke Reserve (hierna: AGR). Deze middelen zijn bovendien gebonden aan spelregels en daarmee slechts beperkt vrij besteedbaar.

Dit roept de vraag op of deze systematiek, en de bijbehorende verdeling van middelen en risico's, nog passend is in het licht van de financiële opgaven waar gemeenten voor staan.

Het college stelt daarom voor om in de zienswijze op te nemen dat gemeenten en WSD hierover gezamenlijk het gesprek voeren, zodat bewust kan worden gezien of de huidige systematiek nog passend is, of dat aanpassingen wenselijk zijn.

1.7 De zienswijze is gericht op samenwerking

Met deze zienswijze wordt beoogd op een constructieve manier bij te dragen aan het gesprek met WSD. In de zienswijze wordt waardering uitgesproken voor het werk en de resultaten van WSD en wordt het belang van een sterke en toekomstbestendige sociale infrastructuur voor de gezamenlijke doelgroep benadrukt. Tegelijk wordt aandacht gevraagd voor de financiële keuzes die daarbij horen.

Kanttekeningen

2.1 De businesscase voor mensen vanuit de Participatiewet is financieel niet sluitend naar de toekomst toe.

De begroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030 van de WSD is sluitend. Een belangrijk deel van het positieve verwachte exploitatieresultaat wordt verklaard door gunstige ontwikkelingen in het subsidieresultaat SW en incidentele aanvullende rijksmiddelen. De structurele financiering van de Participatiewet blijft een punt van zorg. Nu wordt dit negatieve resultaat nog grotendeels gecompenseerd door het positieve resultaat SW. Dit resultaat daalt echter de komende jaren. Door de geleidelijke omslag van SW (dalend aantal werknemers) naar PW (stijgend aantal werknemers) ontstaat er op termijn mogelijk een tekort. Dit risico wordt tot 2038 gedempt met de Stimulusreserve. Dit mogelijke tekort vormt een risico voor de toekomstige exploitatie van WSD en de deelnemende gemeenten.

VNG voert samen met Divosa en Cedris overleg met het Rijk over aanvullende financiering, met als doel om de businesscase Participatiewet in positieve zin om te buigen. WSD speelt hierbij ook een actieve rol.

2.2 De zienswijze is richtinggevend en vormt een startpunt

Een zienswijze is niet bindend. Het Algemeen Bestuur van WSD is niet verplicht deze over te nemen. Wel vormt het een politiek signaal namens de deelnemende gemeente. Veel van de genoemde aandachtspunten vragen om gezamenlijke vervolgesprekken waar een gedegen voorbereiding aan vooraf dient te gaan.

Financiën

WSD heeft in 2025 een positief bedrijfsresultaat van € 5.241.000 behaald, waardoor er geen extra gemeentelijke bijdrage benodigd is. Na de voorgestelde bestemmingen resteert een bedrag van € 2.412.000 dat beschikbaar is voor de AGR. WSD houdt voor elke deelnemende gemeente een AGR

aan. De toevoeging aan de AGR van een gemeente vindt plaats naar rato van de door deze gemeente gerealiseerde omzet bij WSD. Aan de AGR voor de gemeente Boxtel wordt een bedrag van € 414.000 toegevoegd. De besteding van het AGR is voor de gemeente niet vrij, maar hier gelden bepaalde spelregels voor. Hierover zou het gesprek moeten worden aangegaan met WSD.

Correctie stand van AGR:

In bijlage III van het jaarverslag staat een omissie bij de stand van het AGR voor de gemeente Boxtel. Het huidige beschikbare AGR voor onze gemeente is € 422.090 hoger dan het genoemde bedrag in bijlage III. Bijlage 8 heeft hier betrekking op.

Begroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030:

WSD heeft besloten de gemeentelijke bijdrage voor bestuurs- en beheerkosten in de periode 2026-2029 niet te indexeren (bijlage 6). Dit dempt de stijging van de gemeentelijke lasten en laat zien dat WSD oog heeft voor de financiële positie van de deelnemende gemeenten.

De begroting 2027 en de meerjarenraming 2028-2030 laten positieve resultaten zien van € 2.870.000 in 2027 aflopend naar € 942.000 in 2030.

De financieringssysteem tussen de gemeenten en WSD is op dit moment zodanig ingericht dat de vrij besteedbare middelen uit de algemene uitkering van het gemeentefonds, die beschikbaar komen ten behoeve van de doelgroep waarvoor WSD werkzaamheden verricht, één-op-één worden toegekend aan WSD. Mede als gevolg hiervan ontstaan in de periode 2026-2030 aanzienlijke positieve financiële resultaten bij WSD.

Tegelijkertijd hebben gemeenten de komende jaren te maken met een forse daling van de inkomsten uit het gemeentefonds, terwijl de wettelijke taken en maatschappelijke opgaven onverminderd groot blijven. Dit leidt tot financieel uitdagende jaren, waarin scherpe keuzes en bezuinigingen onvermijdelijk zijn.

Positieve financiële resultaten van WSD komen pas na afloop van het boekjaar incidenteel beschikbaar als AGR/dividend. Indien voorafgaand aan het begrotingsjaar minder middelen voor WSD worden gereserveerd, ontstaat voor gemeenten tot 2031 begrotingsruimte om deze middelen in te zetten voor andere maatschappelijke opgaven.

Uitvoering

Na vaststelling door de gemeenteraad wordt de zienswijze:

- Doorgeleid naar het Dagelijks Bestuur van WSD;
- Betrokken bij de behandeling van de financiële stukken in het Algemeen Bestuur van WSD

Aan WSD wordt gevraagd de gemeenteraad een reactie te geven op de zienswijze.

Communicatie

Het raadsbesluit en de beraadslaging in de raadsvergadering worden gepubliceerd via de gemeenteraadspagina's op boxtel.nl.

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief financiële stukken WSD
2. Oplegnotitie financiële stukken WSD dd 02042026 DEF
3. Beknopte samenvatting per document
4. Concept-jaarverslag WSD GR 2025
5. Concept - Accountantsverslag 2025 GR WSD- 2 april 2026
6. Voorstel Resultaatbestemming 2025 versie 300320026 DEF
7. Begroting 2027 en Meerjarenraming 2028-2030 versie 30032026 DEF
8. Notitie Weerstandsvermogen 2026

9. Brief WSD correctie stand AGR
10. Zienswijze

Boxtel, 12 mei 2026

Burgemeester en wethouders van Boxtel,
de secretaris

V.C. Fijneman

de burgemeester,

R.S. van Meygaarden

Raadsbesluit

Registratienr.: 1411974

Portefeuillehouder: Michael Ninaber van Eijben

Aanhef

De raad van de gemeente Boxtel;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 12 mei 2026;

Besluit

De gemeenteraad besluit:

- Een zienswijze in te dienen op de begroting 2027 van WSD

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 16 juni 2026;

De gemeenteraad van Boxtel,
de griffier,

I.H.M. Smits

de voorzitter,

R.S. van Meygaarden

Zienswijze van de gemeenteraad

Datum: 16 juni 2026

Zaaknummer: 1411974

Portefeuillehouder: Michael Ninaber van Eijben

Onderwerp

Financiële stukken WSD

Inhoud

Als gemeenteraad dragen wij verantwoordelijkheid voor de besteding van publieke middelen. Dat vraagt niet alleen om waardering voor wat is bereikt, maar juist ook om vooruit te kijken naar wat dit financieel betekent voor de komende jaren. De gemeenteraad maakt daarom graag gebruik van het recht om een zienswijze te geven op de begroting van WSD.

Allereerst spreken wij onze waardering uit voor de resultaten die WSD wederom laat zien. Zowel inhoudelijk als financieel presteert WSD sterk. Voor onze inwoners betekent dit dat zij binnen een goed functionerende sociale infrastructuur op passende wijze ondersteuning en perspectief krijgen. Tegelijkertijd zien wij WSD als een fijne en betrouwbare samenwerkingspartner die altijd bereid is mee te denken en bij te dragen aan lokale oplossingen. Daarvoor onze oprechte complimenten.

Tegelijkertijd kent de context waarin gemeenten opereren ingrijpende uitdagingen. Het zogenoemde ravijnjaar dat wordt voorzien, betekent dat gemeenten te maken krijgen met een forse terugval in inkomsten uit het gemeentefonds, terwijl taken en maatschappelijke opgaven onverminderd groot blijven. Dit leidt tot financieel uitdagende jaren waarin scherpe keuzes noodzakelijk zijn. Vanuit dit perspectief bezien wij ook de financiële stukken van WSD.

In dat kader geven wij u de volgende aandachtspunten mee.

Impulsbudget sociale infrastructuur/toekomstbestendige sociaal ontwikkelbedrijven

Het Rijk stelt via gemeenten een impulsbudget beschikbaar om de sociale infrastructuur en sociaal ontwikkelbedrijven toekomstbestendig te maken. Wij constateren dat deze middelen momenteel één-op-één worden doorgeleid naar WSD, terwijl WSD financieel zeer gezond is. Vanuit gemeentelijk perspectief zien wij dat dit budget niet alleen van belang is voor het sociaal ontwikkelbedrijf zelf, maar voor de gehele keten; gemeenten, ambtelijke organisaties en uitvoering vormen samen de toegangspoort tot WSD en de sociale infrastructuur.

Wij roepen u daarom op om hierover gezamenlijk, met gemeenten, het gesprek te voeren en deze middelen niet zonder meer op te laten gaan in de reguliere exploitatie.

Kostenbeheersing

Wij verzoeken u om bezuinigings- en besparingsmaatregelen die WSD neemt explicieter en inzichtelijker op te nemen in de financiële stukken van volgende jaren, zodat zichtbaar wordt hoe WSD bijdraagt aan het collectieve financiële vraagstuk van de gemeenten.

Algemene reserve en Stimulusreserve

Wij constateren dat WSD beschikt over een gezonde algemene reserve, waarvoor wij u complimenteren. Tegelijkertijd zien wij dat de Stimulusreserve de komende jaren groeit en in de praktijk overlap vertoont met de doelstellingen van de algemene reserve/het weerstandsvermogen. We willen ervoor waken dat er

hiermee een forse, schaduw algemene reserve ontstaat. We vragen u bij de revitalisatie van de koers en de financiële scenario's de discussie inzichtelijk te maken over de uitgangspunten en noodzaak van de verschillende bestemmingsreserves. Om deze discussie goed te voeren met elkaar stellen wij voor om hiervoor gezamenlijk, WSD, gemeente Boxtel en eventueel andere gemeenten, een discussienota op te stellen ter agendering voor het DB en AB.

Afweging financieringssysteem en verdeling risico's

In breder verband vragen wij bij de revitalisatie van de koers en de daarbij behorende financiële scenario's aandacht voor de vraag in hoeverre de huidige financieringssysteem en de daaruit voortvloeiende verdeling van risico's tussen WSD en gemeenten nog passend is. De afgelopen tien jaar hebben laten zien dat het Rijk jaarlijks met aanvullende maatregelen komt die onderaan de streep jaarlijks leiden tot een voordelige resultaten. Tegelijkertijd erkennen wij dat de businesscase voor de Participatiewet structureel nog niet sluitend is.

Wij beschouwen het koerstraject als een belangrijk moment om gezamenlijk opnieuw het gesprek te voeren over een passende financieringssysteem en verdeling van risico's tussen WSD en gemeenten. Wij zien deze afweging dan ook graag expliciet terug in de stukken die in een later stadium ter besluitvorming aan de raad worden voorgelegd.

Tot slot benadrukken wij dat deze zienswijze voortkomt uit de wens om de samenwerking met WSD op dezelfde constructieve wijze voort te zetten. Onze gezamenlijke doelgroep en de goede dingen die we gezamenlijk voor hen doen staan daarbij voorop. Tegelijkertijd vinden wij het belangrijk om elkaar positief kritisch te blijven bevragen, juist om die samenwerking duurzaam en toekomstbestendig te houden.

Wij zien uit naar uw reactie op deze zienswijze.

Met vriendelijke groet,
de raad van de gemeente Boxtel

I.H.M Smits
griffier

R.S. van Meygaarden
voorzitter